

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I WYDAWNICZA OŚRODKA KULTURY LEŚNEJ W GOŁUCHOWIE W 2016 ROKU

Barbara Czołnik

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie

W Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie prowadzone są co roku różnorodne formy edukacji leśnej i ekologicznej, a większość z nich ma charakter cykliczny. Po raz 15., współpracując z III Liceum Ogólnokształcącym w Kaliszu, zorganizowano obchody „Dnia Ziemi”, które miały miejsce 22 kwietnia 2016 roku. Wydarzenie to podzielone było na trzy powiązane ze sobą części. Przebiegało ono w Muzeum Leśnictwa w „Powozowni”, w parku-arboretum oraz na dziedzińcu zamkowym. W „Powozowni”, na scenie zaprezentowali się patroni z lokalnych urzędów zajmujących się ochroną środowiska naturalnego oraz dzieci i młodzież przedstawiające spektakle i piosenki ekologiczne. W sali wystaw czasowych Muzeum Leśnictwa wyeksponowano prace plastyczne nagrodzone i wyróżnione w konkursie pt.: „Las magazynem węgla”, zorganizowanym specjalnie z okazji „Dnia Ziemi”. W wydarzeniu tym wzięło udział 32 uczniów. W parku-arboretum odbyły się happening i rajd ekologiczny „Pod drzewami” oraz uroczyste sadzenie sosny limby. Na dziedzińcu zamkowym wręczono liczne nagrody dla laureatów turniejów wiedzy ekologicznej, konkursu plastycznego „Las magazynem węgla”, rajdu ekologicznego. Odznaczono 44 uczniów odznaką „Honorowy Opiekun Miejsc Przyrodniczo-Cennych Gołuchowa”, którzy przez cały rok angażowali się w wykonanie zadań podnoszących świadomość ekologiczną i sprzyjających poprawie jakości środowiska naturalnego. W gołuchowskim „Dniu Ziemi” wzięło udział blisko pół tysiąca uczestników. Wszyscy otrzymali okolicznościowy znaczek.

W dniach 12–13 maja 2016 roku w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie odbył się III Powiatowy Przegląd Twórczości Dziecięcej „Ze sztuką bezpieczniej”. Uczestniczyły w nim dzieci przedszkolne i wczesnoszkolne z 30 szkół i przedszkoli powiatu pleszewskiego. Uczestnicy przedstawiali recytacje, piosenki i spektakle z zakresu wiedzy o bezpiecznym korzystaniu z lasów i poprawnym reagowaniu w sytuacji zagrożenia pożarowego. Dla wszystkich dzieci przygotowano także gry, zabawy plenerowe i pokazy przeciwpożarowe. We współpracy z Powiatową Komendą Państwowej Straży Pożarnej w Pleszewie, Ośrodek nasz opracował i wydał drukiem dwie broszury edukacyjne dla dzieci. Dla laureatów przygotowano nagrody w postaci bonów podarunkowych umożliwiających zakup sprzętu RTV i AGD. W tym dwudniowym wydarzeniu wzięło udział około 350 osób. Uczestnicy Przeglądu otrzymali okolicznościowe naklejki i zakładki.

W dniach 19–20 maja odbył się 10., jubileuszowy konkurs krasomówczy „Bajarzy z Leśnej Polany” im. redaktora Andrzeja Zalewskiego. Do rozgrywek przystąpiło 35 osób, leśnicy, studenci, uczniowie i nauczyciele. Gawędziarze opowiadali o wyprawach do lasu, o zwyczajach zwierząt, postaciach mitologicznych związanych z lasem oraz o cieniach i blaskach korzystania z lasu przez współczesne pokolenie. Laureaci otrzymali cenne nagrody w postaci sprzętu RTV. W programie konkursu był także występ uczniów z Technikum Leśnego z Białowieży, którzy zaprezentowali spektakl pt.: „Spotkanie z Puszcza”. Z okazji jubileuszu konkursu Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie wydał drukiem tomik z gawędami nagrodzonymi w dziewięciu dotychczasowych edycjach. Wydarzeniu towarzyszył koncert w wykonaniu Kaliny Perz-Klimkiewicz. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali okolicznościowy znaczek.

Dwunasta edycja plenerowego festynu edukacyjnego „Spotkanie z lasem” odbyła się 10 czerwca 2016 roku. Na uczestników czekały liczne atrakcje. Na scenie odbywały się szkolne spektakle ekologiczne, recytacje i śpiewy. Odbył się również profesjonalny pokaz sokolniczy z udziałem kilku gatunków ptaków. Obok sceny ustawione były liczne stoiska, na których prowadzono pokazy dziania barci, wyplatania wikliny, lepienia dzbanków, wycinania rzemieni, wędzenia mięsa średniowieczną metodą, malowania na szkle i liściach, szydełkowania grzybów i zwierząt, czerpania papieru, robienia ozdób z papieru, robienia biżuterii z kamyków i filcu oraz warsztaty zdobienia drewna metodą *decoupage* i malowania wzorów przyrodniczych na koszulkach bawełnianych. W tym celu zakupiono komplet materiałów plastycznych. Na stoisku pszczelarskim można było zobaczyć wnętrze ula oraz poznać ciekawostki z życia pszczół. Odbył się także pokaz rzeźbienia drewna pilarką i pokaz tresury psów myśliwskich. Ekspozowane było także stoisko z grammi i zabawami leśnymi, gdzie można było wykazać się wiedzą przyrodniczą. W trakcie festynu odbył się finał konkursu plastycznego pod hasłem: „Las – Twój doby sąsiad”, w którym brało udział blisko 700 uczniów z 58 placówek szkolnych południowej Wielkopolski. Autorzy najlepszych prac otrzymali nagrody rzeczowe i dyplomy. Festyn „Spotkanie z lasem” cieszył się dużym zainteresowaniem, gdyż uczestniczyło w nim blisko 900 osób. Uczestnicy festynu otrzymali okolicznościowy znaczek.

Po raz drugi zorganizowano w Ośrodku „Wielki Dzień Pszczół”, który odbył się 7 sierpnia w otoczeniu chaty na „Dybulu”, gdzie udostępniana jest wystawa poświęcona pasiecznictwu. Na turystów czekały liczne atrakcje, takie jak: zwiedzanie wystawy, pokaz żywego ula, stoiska z produktami pszczelimi, liczne gry i zabawy

dydaktyczne oraz gra terenowa opracowana przez Zakłady Tłuszczowe w Kruszewicy, prowadzona w całym kraju w formie konkursu z atrakcyjnymi nagrodami. W trakcie tego dnia propagowano wiedzę o rodzimych gatunkach pszczołowych, potrzebę poprawy warunków życia tych owadów oraz pięć podstawowych zasad, którymi powinien się kierować każdy przyjaciel pszczoł. W wydarzeniu tym wzięło udział blisko 200 osób.

Stoisko edukacyjne Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie prezentowane było na dwóch targach leśnych: w Janowie Lubelskim i w Szepietowie, gdzie prowadzono gry i zabawy dydaktyczne dla kilkuset osób. Ponadto stoisko OKL wystawiane było na „Kaliskim miodobraniu” i na obchodach „Dnia Dziecka” w jednej z kaliskich szkół.

W dniach od 14 do 27 września 2016 roku odbył się w Ośrodku międzynarodowy plener artystyczny pod nazwą „Inspiracje leśne IV”. Partnerami tego wydarzenia były Polskie Stowarzyszenie Edukacji Plastycznej, delegatura w Kielcach oraz Kunstverein z Templina. Oba stowarzyszenia mają podobne cele. Grupują one artystów wrażliwych na piękno przyrody, a także rozwijają edukację plastyczną dzieci i młodzieży. W trakcie pleneru artyści z Kielc przeprowadzili warsztaty plastyczne dla młodzieży z gołuchowskiego gimnazjum pod hasłem „Gołuchowski raj na ziemi”. W plenerze uczestniczyło 28 artystów z Polski i Niemiec, którzy stworzyli dziesiątki dzieł, inspirowane przyrodą gołuchowskiego parku-arboretum. Fascynowały ich sędziwe drzewa, zabytkowe aleje parkowe, okrajki leśne, punkty widokowe, wnętrza lasu oraz urokliwa architektura zabytkowej rezydencji rodziny Czartoryskich. Artyści byli zafascynowani dorobkiem Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie oraz tym, jak dużą wagę polscy leśnicy poświęcają kulturowej roli lasu we własnym kraju.

W połowie listopada odbył się w Ośrodku finał konkursu na imiona żubrów, które przysły w tym roku na świat w gołuchowskiej zagrodzie. W konkursie wzięło udział 246 osób, które nadesłały 530 propozycji imion. Komisja konkursowa wyłoniła dwa imiona: Popiast i Podlas dla dwóch nowo urodzonych byczków. Po uroczystym wręczeniu nagród uczestnicy wydarzenia udali się do pokazowej zagrody, gdzie umieszczono tabliczki z imionami młodych żubrów oraz nasypiano w koryta kasztany przyniesione przez laureatów.

Pracownicy Działu Edukacji i Informacji prowadzili aktywne zajęcia edukacyjne w parku-arboretum, Pokazowej Zagrodzie Zwierząt, w sali edukacyjnej, pracowni plastycznej, w salach Muzeum Leśnictwa oraz w zaprzyjaźnionych placówkach szkolnych. W ciągu całego 2016 roku przeprowadzono 19 „Zielonych szkół”, 132 lekcje terenowe, 35 lekcji muzealnych i zajęć w sali edukacyjnej, 58 warsztatów plastycznych oraz 2 zajęcia fakultatywne ze studentami. Pięć razy pracownicy Działu wyjeżdżali do placówek oświatowych na „Spotkanie z leśnikiem”, prowadząc tam pogadanki, gry i zabawy dydaktyczne dla dzieci i młodzieży. Ponadto stoisko edukacyjne Ośrodka eksponowane było na czterech imprezach okolicznościowych w Kaliszu, Janowie Lubelskim i Szepietowie. W zajęciach prowadzonych na terenie Ośrodka uczestniczyło 8827 osób, a poza Ośrodkiem 2312, co oznacza, że w zajęciach edukacyjnych w 2016 roku uczestniczyło ogółem 11 139 osób.

W 2016 roku wydano drukiem następujące publikacje: *Studia i Materiały Ośrodka Kultury Leśnej*, tom 15, wydrukowany w 800 egzemplarzach; książkę *Las Katyński* w nakładzie 500 sztuk; *Zanim powstała technika leśna* w nakładzie 250 sztuk; *Gawędy z leśnej polany*, nakład 500 sztuk; *Lasy Doliny Obrzańskiej*, wydanie 2, w nakła-

dzie 250 sztuk oraz *Album OKL*, wydanie 3, nakład 1000 sztuk. Pracownicy Działu Edukacji i Informacji opracowali trzy nowe broszury dla dzieci z cyklu „Las – czy go znasz?”. Broszury ukazały się drukiem, po 1000 sztuk każda, i noszą następujące tytuły: *Szanujmy martwe drzewa*, *Tajemnice drzew* oraz *Duże i małe zwierzęta leśne*. Pracownicy Działu opracowali trzy gry planszowe dla dzieci promujące drewno jako surowiec o wszechstronnym zastosowaniu, pochodzący z lasu. Są to: *Biznes drzewny*, gra elektroniczna *Wszędobyłskie drewno* oraz gra *Z lasu do domu*, wydane po 1000 egzemplarzy każda. Opracowano i wydano cztery kolejne numery kwartalnika „Zagajnik” po 1200 sztuk każdy oraz kalendarz ścienny na 2017 rok w nakładzie 700 sztuk. Wznowiono nakłady siedmiu rodzajów folderów informacyjnych Ośrodka: folder – informator w j. polskim i j. niemieckim, *Oficyna*, *Powozownia*, *Owczarnia*, *Chałupa*, *Dybul*. We współpracy z Powiatową Komendą Straży Pożarnej w Pleszewie opracowano i wydano drukiem dwie broszury dla dzieci pt.: *Od dziś mam zadanie takie: być bezpiecznym przedszkolakiem* i *Być bezpiecznym zawsze wolę, na ulicy, w domu, szkole*. Wydawnictwa ekologiczne, edukacyjne i informacyjne oraz imprezy i konkursy ekologiczne organizowane w Ośrodku uzyskały dofinansowanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I WYDAWNICZA OŚRODKA KULTURY LEŚNEJ W GOŁUCHOWIE W 2016 ROKU

Streszczenie

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie prowadził w 2016 roku bogatą działalność edukacyjną i wydawniczą. Zorganizowano cykliczne imprezy ekologiczne i akcje takie jak: obchody „Dnia Ziemi”, festyn „Spotkanie z lasem”, ogólnopolski konkurs krasomówczy „Bajarze z Leśnej Polany”, konkurs na imię żubra, konkursy plastyczne: „Las magazynem węgla” i „Las – Twój dobry sąsiad”. Pracownicy Działu Edukacji i Informacji opracowali trzy broszury dla dzieci z cyklu „Las – czy go znasz?”, cztery numery kwartalnika „Zagajnik”. Ośrodek wydał drukiem trzy gry planszowe *Biznes drzewny*, *Wszędobyłskie drewno* i *Z lasu do domu* opracowane przez pracowników działu. Wydano drukiem książki: *Las Katyński*, *Gawędy z leśnej polany* i *Zanim powstała technika leśna*. Uzupełniono i wznowiono wydanie *Albumu OKL* oraz książki *Lasy Doliny Obrzańskiej*. Wydano także dwie broszury dla dzieci propagujące bezpieczeństwo przeciwpożarowe. Przeprowadzono 19 „zielonych szkół”, 132 lekcje terenowe, 56 warsztatów plastycznych, 35 lekcji muzealnych i lekcji w sali edukacyjnej oraz 3 spotkania z leśnikiem w szkołach. W oferowanych zajęciach edukacyjnych w Ośrodku wzięło udział 8827 osób, a poza jego siedzibą 2312.

Słowa kluczowe: edukacja leśna, wydawnictwa OKL, gry planszowe

EDUCATIONAL AND PUBLISHING ACTIVITY OF THE FOREST CULTURE CENTRE IN GOŁUCHÓW IN 2016

S u m m a r y

The Forest Culture Centre in Gołuchów ran in 2016, a rich education and publishing activity. Serial events and actions such as celebration of the „Earth Day”, „Meeting the forest”, a nationwide competition „Story-tellers from the Forest Glade”, a competition for the bison's name, art contests „Forest carbon storage” and „Forest – Your good neighbor”. Employees have developed three brochures for children from the series „Forest – do you know it?”, four numbers of the quarterly „Grove”. The Centre published three board games: *Timber business*, *Ubiquitous wood* and *From forest to home* developed by the staff of the Education and Information Department of the Centre. The Centre has been issued in print books: *Katyń Forest*, *Tales from the forest glade* and *Before the forest secondary schools coming into existence*. Completed and resumed the release of the album *Forest Culture Centre* and the book *Obrzańska Valley Forests*. Two brochures for children to promote security against fire were also published. 19 „green schools”, 132 outdoor lessons, 56 workshops, 35 museum lessons and 3 meetings with forester in primary schools held on during the year. In general the number of participants in educational activities inside the Centre amounted 8827 as well as 2312 people attended in such events outside the institution.

Keywords: forest education, OKL's publishing, board games

Ryc. 1. Uczestniczka Międzynarodowego Pleneru Artystycznego „Inspiracje leśne IV”
(fot. D. Piotrowska)

Fig. 1. Participant of the International Artistic Open Air Workshop „Forest inspirations IV”
(photo by D. Piotrowska)

Ryc. 2. X Ogólnopolski Konkurs „Bajarze z Leśnej Polany” im. redaktora Andrzeja Zalewskiego,
Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, 19–20 maja 2016 roku (fot. K. Ziółkowska)

Ryc. 2. 10th All-Polish Competition „Story-tellers from the Forest Glade”, Forest Culture
Centre in Gołuchów, 19–20th May 2016 (photo by K. Ziółkowska)

Ryc. 3. Festyn „Spotkanie z lasem”, Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, 10 czerwca 2016 roku (fot. P. Ortell)

Fig. 3. Festival „Meeting the forest”, Forest Culture Centre in Gołuchów, 10th June 2016 (photo by P. Ortell)

Ryc. 4. Gry planszowe i broszury dla dzieci wydane przez Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie (fot. A. Antonowicz)

Fig. 4. Board games and brochures for children published by the Forest Culture Centre in Gołuchów (photo by A. Antonowicz)